

Wijkpreventieplan West en Engelen

's-Hertogenbosch
3 maart 2010

Antwoorden
over opgroeien
en opvoeden

The text 'Antwoorden over opgroeien en opvoeden' is positioned in the lower right quadrant. Above the word 'Antwoorden' are three question marks: a large blue one, a medium purple one, and a small pink one. The entire page is decorated with a series of light-colored circles of varying sizes, arranged in a curved path from the top right towards the bottom left.

Voorwoord

Voor u ligt het eerste wijkpreventieplan voor stadsdeel West en Engelen. Dit plan is een product van de Deelprojectgroep Wijkpreventieplannen Centra Jeugd & Gezin. Het afgelopen jaar is hard gewerkt om dit wijkpreventieplan vorm en inhoud te geven. Het deelproject wijkpreventieplannen is een traject binnen het CJG dat volop in ontwikkeling is en om nadere verdieping vraagt. Nieuwe ontwikkelingen vragen tijd en geduld. We hebben gemeend met dit wijkpreventieplan een eerste stap in de goede richting te hebben gezet.

Het wijkpreventieplan is tot stand gekomen na het doorlopen van een aantal stappen. Er is een wijkanalyse gemaakt om zicht te krijgen op wat iedere wijk nodig heeft. Hiervoor hebben onder andere de Sociale kijk op de wijk, de Veiligheidsmonitor en Jeugd- en Onderwijsmonitor (gemeente) en diverse instellingsrapportages als basis gediend. Vervolgens hebben professionals die werkzaam zijn in het stadsdeel in een speciale bijeenkomst drie speerpunten voor het stadsdeel benoemd. De speerpunten vormen het uitgangspunt voor de activiteiten van preventieve opvoed- en opgroeiondersteuning. Het resultaat van de match tussen vraag en aanbod is verwoord in dit wijkpreventieplan.

De CJG partners bieden zowel op stedelijk als op stadsdeelniveau bepaalde basisactiviteiten aan voor wat betreft opvoed- en opgroeiondersteuning. In dit wijkpreventieplan worden alleen de specifieke activiteiten voor stadsdeel West en Engelen genoemd. Het basisaanbod van de vijf kernpartners staat beschreven in de stedelijke uitgave '**Aanbod CJG opvoedondersteuning en opgroeiondersteuning**'.

In 2010 en 2011 worden de wijkpreventieplannen ontwikkeld in de stadsdelen Noord, Rosmalen, Maaspoort/Empel en Centrum/Muntel/Vliert. Evenals de CJG professionals worden ook de bewoners gehoord in dit traject om zodoende vraag en aanbod nog beter op elkaar af te kunnen stemmen. Voor de stadsdelen West/Engelen en Zuidoost/Graafsepoort geldt dat de komende jaren de plannen worden doorontwikkeld.

In 2012 beschikt elk van de zes stadsdelen binnen 's-Hertogenbosch over een wijkpreventieplan. In dat wijkpreventieplan is het totale aanbod aan opvoed- en opgroeiondersteuning omschreven. Dus per stadsdeel een overzicht van het basisaanbod en gerichte activiteiten gerelateerd aan de vastgestelde speerpunten.

Mocht u vragen, opmerkingen of suggesties hebben, dan kunt u contact opnemen met mevrouw Gerry Leijten, deelprojectleider Wijkpreventieplannen (gerry.leijten@cjg-s-hertogenbosch.nl).

Wij hopen dat dit wijkpreventieplan bijdraagt aan een goede kwaliteit van de opvoed- en opgroeiondersteuning en een prettige samenwerking met andere CJG collega's in stadsdeel West en Engelen.

*Deelprojectgroep Wijkpreventieplannen
Wouter Smits
Projectleider Centra voor Jeugd & Gezin*

1. Inleiding

We vinden het belangrijk een positieve bijdrage te leveren aan een prettige woon- en leefomgeving waarin kinderen en jongeren prettig kunnen opgroeien en ouders positief kunnen opvoeden.

Elke wijk in 's-Hertogenbosch is anders en heeft in bepaalde mate behoefte aan specifieke inzet van preventieve activiteiten op het gebied van opvoed- en opgroeiondersteuning. De wijkpreventieplannen vormen de spil voor wat betreft de activiteiten van het CJG op stadsdeelniveau.

We streven naar een realisatie van optimale samenhang in de inzet van activiteiten voor opvoed- en opgroeiondersteuning. Daarbij is afstemming en samenwerking tussen professionals werkzaam in het betreffende stadsdeel van groot belang.

In het wijkpreventieplan staat allereerst het activiteitenplan voor stadsdeel West en Engelen. Vervolgens vindt u de nadere uitwerking met een korte beschrijving van het stadsdeel, de drie speerpunten voor 2010 en 2011 wat betreft opvoed- en opgroeiondersteuning en de activiteiten die hiervoor worden ingezet.

West

Boschveld
Paleiskwartier*
Willemspoort
Deuteren
De Moerputten
De Schutskamp
De Kruis Kamp
De Rietvelden Oost
De Rietvelden West
Veemarktkwartier
Ertveld

Engelen

Kom Engelen*
De Vutter
Henriëttewaard*
De Haverleij*
Bokhoven*
Engelermeer

* niet op het kaartje

2. Samenvatting activiteitenplan West en Engelen

Speerpunt	Activiteit	Uitvoerder
Opgroei- ondersteuning 12-	Sociale vaardigheidstraining Alles Kidzz	Juvans i.s.m. Passage en Reinier van Arkel groep
	Inzet ambulant kinderwerk	Divers
	Plein Actief!	Divers i.s.m. Servicepunt Sport en Bewegen
	Weerbaarheid In Basis Onderwijs	Passage / Divers
Opvoedingskracht vergroten	Triple P niveau 4 groepscursus	Juvans i.s.m. Reinier van Arkel groep of Oosterpoort
	Cursus 'Opvoeden en zo'	Divers en GGD
	Opvoedkrant	Samenwerking CJG kernpartners
Overgewicht	Formuleren basispakket 'Gezond gewicht' voor basisonderwijs	Stedelijke werkgroep 'Gezonde leefstijl'
	Pilot gezinscoach overgewicht	Stedelijke werkgroep 'Gezonde leefstijl'
	Publiciteitsprogramma overgewicht	Stedelijke werkgroep 'Gezonde leefstijl'

Voor een specificatie van de financiën kunt u contact opnemen met de heer Wouter Smits, projectleider Centra voor Jeugd en Gezin (w.smits@s-hertogenbosch.nl).

3. Nadere uitwerking van het wijkpreventieplan

3.1. Korte beschrijving van het stadsdeel

Het stadsdeel West en Engelen bestaat uit verschillende uiteenlopende wijken, waardoor het moeilijk is om een beschrijving van het stadsdeel als geheel te maken. Binnen een groot aantal wijken in West en Engelen is sprake van een positief klimaat als het gaat om opvoeden en opgroeien.

Een aantal wijken behoeft meer ondersteuning als het gaat om opvoeden en opgroeien. Dit betreft de wijken Kruiskamp, Schutskamp, Boschveld en Deuteren. De bewoners hebben hier minder positieve ervaringen met leefbaarheid en veiligheid dan in de andere wijken van stadsdeel West en Engelen. Het is belangrijk om ook deze wijken veilig en prettig leefbaar te maken.

In een aantal wijken is sprake van een lage sociaaleconomische status. Een lage sociaaleconomische status heeft direct gevolgen voor het opvoed- en opgroeiklimaat in een gezin en in de wijk. Ook kan een lage sociaaleconomische status invloed hebben op de leefstijl en gezondheid van de bewoners; ongezond eten komt steeds veelvuldiger voor. In stadsdeel West en Engelen is er bij een groot aantal kinderen sprake van overgewicht. We vinden het belangrijk dat zowel ouders, kinderen en jongeren aandacht hebben voor een gezonde leefstijl.

In de wijken Kruiskamp, Schutskamp, Boschveld en Deuteren kan er sprake zijn van diverse spanningen tussen bewoners en tussen generaties. Met regelmaat vertonen kinderen en jongeren grensoverschrijdend gedrag. Voor ouders is het moeilijk dit gedrag positief te keren. Het is belangrijk om zowel ouders als kinderen te versterken in hun kwaliteiten als het gaat om positief opvoeden en opgroeien. Voor kinderen en jongeren is het belangrijk te beschikken over goede sociale vaardigheden. Het is belangrijk dat kinderen en jongeren een goed voorbeeld kunnen zijn voor hun familie en buurtgenoten.

In stadsdeel West en Engelen is het aanbod van vrijetijdsbesteding voor kinderen en jongeren onvoldoende te noemen. Om kinderen en jongeren positief te laten opgroeien is het belangrijk de talenten van kinderen en jongeren optimaal aan te spreken.

In stadsdeel West en Engelen is er sprake van taalachterstand onder een groot aantal bewoners. Het is belangrijk hiervoor aandacht te hebben zodat ook deze mensen kunnen beschikken over voldoende informatie om positief te kunnen opvoeden en ook zij kunnen participeren in de activiteiten die plaatsvinden gedurende de opvoeding.

3.2. Speerpunten

Om een positieve ontwikkeling binnen het opvoed- en opgroeiklimaat in het stadsdeel West en Engelen te realiseren, richt het Centrum voor Jeugd en Gezin zich vanuit haar preventieve doelstellingen op drie speerpunten:

- Opgroeiondersteuning 12-
- Vergroten opvoedingskracht
- Overgewicht

3.2.1. Opgroeiondersteuning 12-

In het stadsdeel zijn onvoldoende vrijetijdsactiviteiten voor kinderen. Hierdoor is de kans op grensoverschrijdend gedrag, al dan niet onder invloed van oudere jeugd, groot.

Het is belangrijk activiteiten aan te bieden voor kinderen en de omgeving zodanig in te richten dat er voldoende ruimte is voor ontmoeting en spelen. Het is belangrijk om school, wijk en gezin met elkaar te verbinden.

Doel:

- Verbeteren en versterken van het opgroeklimaat voor kinderen door mogelijkheden voor spelen, leren en ontmoeten in de wijk te verbeteren.
- Versterken van de sociale vaardigheden van kinderen.

3.2.2. Vergroten opvoedingskracht

Opvoeden is niet altijd makkelijk. De omgeving heeft veel invloed op kinderen en grenzen stellen, vergt veel geduld, energie en kracht van ouders. Ouders kunnen hierin extra ondersteuning gebruiken waardoor het opvoeden vergemakkelijkt wordt. Het betreft activiteiten die individueel of groepsgericht zijn, waarbij rekening wordt gehouden met de doelgroep.

Doel:

Het versterken van de opvoedkracht van ouders en verzorgers door het aanbieden van collectieve en individuele opvoedingsondersteuning waarbij rekening wordt gehouden met specifieke omstandigheden zoals sociaaleconomische status en taalachterstanden.

3.2.3. Overgewicht

Overgewicht bij jeugd is een hardnekkig en complex probleem. De trend is dat het aantal kinderen en jongeren met overgewicht sterk toeneemt. Ook in de gemeente 's-Hertogenbosch groeit het aantal mensen met overgewicht en in het stadsdeel West is overgewicht bij kinderen en jongeren een groot probleem. Om overgewicht tegen te gaan zijn maatregelen nodig die gericht zijn op het kind (sport en beweging, bewustwording) als op de ouders (informatie en advies).

Doel:

- Het aanbieden van activiteiten voor kinderen en jongeren op het gebied van gezonde leefstijl.
- Het bieden van informatie en advies aan ouders over gezonde leefstijl.

In stadsdeel West is de stedelijke werkgroep "Gezonde leefstijl" leidend voor de activiteiten die m.b.t. het speerpunt overgewicht worden uitgevoerd.

In de stedelijke werkgroep overgewicht zijn lokale partners actief zoals ambtenaren (jeugd, onderwijs en sport), de thuiszorg, het ziekenhuis en het opbouwwerk en in de toekomst wordt deze groep uitgebreid met de eerstelijns. De stedelijke werkgroep werkt gezamenlijk aan:

- een preventief basispakket (op universeel, selectief, geïndiceerd en zorggericht niveau) op drie terreinen: leefstijl (gezonde leefwijze), fysieke en sociale omgeving (gezonde omgeving) en voorzieningen en gezondheidszorg (gezonde zorg);
- een duurzaam sluitend netwerk: samenwerking, afstemming en doorverwijzing in 's-Hertogenbosch-West. Professionals weten elkaar te vinden en de zorgvraag en het aanbod zijn beter op elkaar afgestemd;
- een gemeentelijke infrastructuur.

4. Aanbod activiteiten

Een goede afstemming tussen professionals die werkzaam zijn in het gezin, de school en de wijk is erg belangrijk. Professionals werkzaam in de zorgteams, spelen een cruciale rol in deze afstemming. In het stadsdeel West en Engelen is eveneens een CJG loket geopend waarin de informatie-/adviesmedewerker samen met de leden van de zorgteams vragen over opvoeden en opgroeien beantwoorden.

Veel activiteiten beschreven in de uitgave 'Aanbod CJG opvoedondersteuning en opgroeiondersteuning' zijn van toepassing op de speerpunten, denk bijvoorbeeld aan de werkzaamheden van de jeugdverpleegkundige, de sociaal verpleegkundige, de buurtgerichte opvoedingsondersteuners en de jongerenwerkers. Deze activiteiten zijn niet opgenomen in het wijkpreventieplan, omdat ze onderdeel uitmaken van het stedelijke basisaanbod. In dit wijkpreventieplan worden de specifieke activiteiten genoemd die direct te maken hebben met de drie speerpunten armoede, opgroeiondersteuning 12- en ouderbetrokkenheid.

4.1. Activiteiten speerpunt opgroeiondersteuning 12-

Sociale vaardigheidstraining Alles Kidzz Alles Kidzz biedt ondersteuning aan het kind (en zijn omgeving) en is bedoeld voor kinderen met beginnende gedragsproblemen. Voor wie : Kinderen in de leeftijd van 9-12 jaar Waar : Boschveld, Deuteren, Kruiskamp en Schutskamp Frequentie : 3 individuele trajecten	Juvans i.s.m. Passage en RvA groep
Inzet ambulante kinderwerk Het opzoeken van de groepen kinderen op straat en ze leren kennen. Eenmaal per week een activiteit in één bepaalde buurt op basis van gesignaleerde problematiek en wensen van kinderen. Voor wie : Kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar Waar : Kruiskamp en Schutskamp Frequentie : Vaste activiteit eenmaal per week gedurende de schoolweken	Divers
Plein Actief! Op één van de wijkspiegelplaatsen in Oost wordt wekelijks een sport en spelactiviteit georganiseerd, waar kinderen sportief en sociaal in beweging zijn. Voor wie : Kinderen in de leeftijd van 6-12 jaar Waar : Boschveld Frequentie : 40 activiteiten	Divers i.s.m. Sport en Bewegen
Weerbaarheid In Basis Onderwijs WIBO is een weerbaarheidstraining voor groep 7 en 8 in het basisonderwijs. De training wordt aangeboden op school. (Eventueel i.s.m. Divers wanneer kinderwerkers opgeleid kunnen worden tot WIBO-trainers.) Voor wie : Leerlingen uit groep 7 Waar : Scholen in West en Engelen waarbij prioriteit wordt gegeven aan Antonius Abt, Boschveld, Ontdekking en Imam Albogari Frequentie : 5 maal per jaar	Passage / Divers

4.2. Activiteiten speerpunt vergroten opvoedingskracht

Triple P niveau 4 groepscursus v.w.b. opvoedingskracht Triple P is een positief pedagogisch (opvoed) programma. Triple P niveau 4 is een uitgebreide training voor ouders van kinderen met meervoudige gedragsproblemen. Voor wie : Ouders van kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar Waar : West en Engelen Frequentie : 3 maal per jaar (per cursus 10 à 12 ouders)	Juvans i.s.m. RvA groep of Oosterpoort
Cursus 'Opvoeden en zo' Een cursus waarbij ouders allerlei opvoedvaardigheden krijgen aangeleerd. Voor wie : Ouders van kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar Waar : Boschveld, Deuteren, Kruiskamp en Schutskamp Frequentie : 4 maal per jaar (per cursus 8 ouders)	Divers en GGD
Opvoedkrant Voor wie : Ouders van kinderen in de leeftijd van 0-23 jaar Waar : West en Engelen Frequentie : 2 maal per jaar	Samenwerking CJG kernpartners

4.3. Activiteiten speerpunt overgewicht

Formuleren basispakket 'Gezond gewicht' voor basisonderwijs Waarna elke school een mogelijkheid heeft om activiteiten aan te bieden gericht op gezonde voeding en meer bewegen. Voorbeelden van activiteiten kunnen zijn: 'schoolgruiten', 'gezonde traktaties', eten + gymen = gewicht dimmen. Voor wie : Kinderen in de leeftijd van 4-12 jaar Waar : Alle scholen in West en Engelen Frequentie : n.t.b.	Stedelijke werkgroep 'Gezonde leefstijl'
Pilot gezinscoach overgewicht Uittesten van de methodiek van gezinscoaching. De gezinscoach begeleidt gezinnen, waar overgewicht een probleem is en geeft mede vorm aan de aansluiting met de huisartsen en het gehele aanbod met de eerste lijn en preventie. Voor wie : Ouders van kinderen in de leeftijd van 0-23 jaar Waar : West en Engelen Frequentie : n.t.b.	Stedelijke werkgroep 'Gezonde leefstijl'
Publiciteitsprogramma overgewicht Het uitvoeren van een publiciteitsprogramma om bewustwording rondom overgewicht te bewerkstelligen en een gezonde leefstijl bij ouders en kinderen te stimuleren. Binnen deze campagne zal een positieve en kernachtige boodschap geformuleerd worden, gericht op gezonde leefstijl (gezonde voeding, gezond bewegen en gezond voorbeeld). Voor wie : Ouders van kinderen in de leeftijd van 0-23 jaar Waar : West en Engelen Frequentie : n.t.b.	Stedelijke werkgroep 'Gezonde leefstijl'

0800 - 644 14 14

www.cjg-s-hertogenbosch.nl